

**Manual de „activism”**

Stimați cititori, „ONG-iști” sau voluntari,

Acum mai mult decât oricând este necesară conștientizarea și implicarea tuturor persoanelor afectate sau nu de manifestări discriminatorii, în prevenirea și combaterea acestor fenomene negative. Printr-o colaborare eficientă între activiștii din spațiul ONG / societății civile și autoritățile statului trebuie să ne asigurăm că vocea noastră este auzită și mai ales luată în seamă la nivelul decizional. Prin acest material vă invit acum să vă alăturați activiștilor care luptă împotriva tuturor formelor de discriminare și pentru asigurarea de șanse egale pentru toți.

Procese de „lobby” și „advocacy” sunt esențiale pentru a obține legi mai bune precum și pentru a asigura aplicarea legilor și prevederilor prezente, cu privire la grupurile discriminate și marginalizate.

În acest sens:

- Trebuie să atragem mai mulți profesioniști din domeniile conexe luptei împotriva discriminării, pentru a oferi consistență discursului nostru.
- Trebuie de asemenea să atragem atenția mass-media și a publicului larg asupra fenomenelor de discriminare și marginalizare cotidiene, și mai ales asupra efectelor negative ale acestor fenomene.
- Trebuie să câștigăm bunăvoința și disponibilitatea unui număr cât mai mare de oameni (în special a mass media și a personalităților publice), de a investi timpul și banii necesari proiectelor noastre de combatere a discriminării și de creare a șanselor egale pentru toți – o societate cu adevărat incluzivă, „o societate deschisă”.

Pentru a eficientiza acest efort organizațional de combatere a tuturor formelor de discriminare și excludere, trebuie să folosim un limbaj unitar și să ne coordonăm eforturile după o strategie comună, pe care o vom decide împreună. În acest scop am creat acest *manual de lobby si advocacy* ce prezintă cele mai eficiente tehnici de informare și sensibilizare a factorilor de decizie și de relaționare cu mass-media, precum și propuneri de strategii pentru diferite sectoare ale guvernământului, propuneri ce urmează să fie discutate cu dumneavoastră, susținătorii și activiștii APDR și/sau ai sectorului ONG.

Ideea fundamentală pe care s-au construit propunerile de strategii sectoriale de combatere a discriminării în cadrul UNOPA sau APDR, este că discriminarea și marginalizarea sunt fenomene ce pot fi cel mai ușor eliminate printr-o educație civică deschisă, comprehensivă și cu respect pentru diversitate.

**Fiecare dintre noi a fost martorul sau chiar victima unor astfel de manifestări discriminatorii și exclusiviste. Suntem cu toții conștienți că ura rasială, xenofobia,**

**homofobia, sexismul, antisemitismul sau alte astfel de forme de intoleranță nu pot să fie semne de civilizație. Copiii noștri merită să trăiască într-o lume mai bună, fără conflicte generate de asemenea prejudecăți și ideologii absurde. Vino alături de noi! Alătura-te luptei împotriva intoleranței, discriminării și marginalizării sociale!**

### **Scurtă justificare**

Vă deranjează fenomenele de discriminare și exclusivism? Fie că sunteți membru al unei minorități sau al grupului dominant în societate, avem nevoie de sprijinul dumneavoastră! Există multe aspecte ale activismului care vor fi prezentate în acest manual, însă toate acestea pot avea doar două aspecte: „advocacy” - efortul personal sau organizat de a convinge autoritățile statului precum și publicul larg să apere și să respecte drepturile unui anumit grup social, și „lobby” - efortul personal sau organizat de a influența autoritățile competente în sensul elaborării unor legi sau hotărâri locale în concordanță cu dorințele și interesele unei anumite persoane sau grup de persoane.

Eforturile de lobby și advocacy vă pot aduce bucurie, satisfacție sau frustrare, dar trebuie să știți că depinde de aceste eforturi că drepturile grupurilor discriminate sau marginalizate să fie respectate sau nu! Așa că să începem lupta!!!

Pentru a deveni activist împotriva discriminării nu trebuie să renunțați la serviciu, să faceți donații mari sau să vă petreceți timpul pe holurile Guvernului sau Parlamentului. De asemenea, nu înseamnă că trebuie să cunoașteți pe-de-rost legislația privitoare la discriminare sau să fiți expert în problemele legate de discriminare.

Pentru a fi un activist împotriva discriminării trebuie să vă folosiți puterea de expresie și de convingere pentru a schimba lucrurile în bine. Desigur, există deja organizații specializate și personalități publice care fac presiuni pentru schimbarea sau respectarea legislației cu privire la diferite aspecte ale discriminării. Dar aceste organizații și personalități pot fi ușor catalogate ca „străine” de realitățile românești, fără sprijinul direct al celor afectați de fenomenul discriminării și fără suportul celor ca dumneavoastră. Aceste organizații sau lideri vorbesc în baza unor cercetări și rapoarte, și foarte adesea sunt motivate de motive „subiective” / materiale. Nu spun că eforturile acestor organizații și personalități nu sunt laudabile. Dar sunt convins că dumneavoastră puteți vorbi mai bine, din propria dumneavoastră experiență, iar motivele și argumentele voastre nu pot fi decât obiective și extrem de generoase.

Persoanele din categoriile discriminate și marginalizate au sau trebuie să aibă aceleași drepturi ca și cele aparținând grupului dominant. Pare un lucru simplu, dar după cum știți, lucrurile devin foarte complicate dacă vorbim de accesibilizare, de dreptul la căsătorie pentru homosexuali și lesbiene, despre accesul Romilor la educație sau despre accesul la servicii al persoanelor infectate HIV/SIDA. Legislația privitoare la aceste aspecte este foarte adesea

elaborată fără consultarea grupurilor sociale pe care le vizează. Aici vine rolul dumneavoastră. Dezbateră publică este unul din fundamentele democrației, care se dovedește însă destul de înceată și lipsită de substanță în cazul României. Părerea dumneavoastră trebuie să devină importantă pentru funcționari și pentru cei aleși. Opinia publică trebuie respectată în democrație, mai ales în ceea ce privește elaborarea legislației, politicile publice și felul cum trebuie cheltuiți banii publici.

Pentru a avea o părere informată trebuie să fiți la curent cu legislația în vigoare privitoare la discriminare, precum și cea privitoare la politicile publice și la buget. Pentru a rezolva problemele, pentru a îndrepta greșelile făcute și pentru a preîntâmpina noi greșeli trebuie să vă implicați, să participați la dezbateră publică. A fi un activist împotriva discriminării nu este o meserie sau un titlu onorific păstrat pentru câțiva oameni aleși, ci este o stare de spirit. Părinții se preocupă de soarta copiilor lor. Activiștii se preocupă de soarta întregii umanități!

Fie că aveți la dispoziție 5 minute pe săptămâna sau 5 ore pe zi, cu ajutorul următoarelor sfaturi puteți să deveniți un activist eficient:

1. **Familiarizați-vă cu legislația privitoare la discriminare.** Nu trebuie să urmați Dreptul pentru aceasta, exista informații despre legislație pe site-ul nostru sau pe site-urile organizațiilor partenere. De asemenea, vă puteți înscrie pe listele de discuții dedicate unor aspecte specifice ale discriminării.
2. **Abonați-vă la newsletter-urile organizațiilor care se ocupa de lobby si advocacy** în domeniul care vă interesează. Ei vă vor ține la curent cu propunerile legislative și cu problemele aplicării legislației din domeniul care vă interesează.
3. **Păstrați legătura cu reprezentanții aleși** (primar, consiliul local, parlamentari). Politicienii sunt oameni cu experiențe diferite de cele ale omului obișnuit și este foarte probabil că nu au avut niciodată de a face cu experiența discriminării. Din aceasta cauze este normal ca ei să nu înțeleagă problematica discriminării și implicațiile legilor ce privesc acest aspect. Nu trebuie să cunoașteți toată legislația privind discriminarea sau să fiți afiliat unei organizații importante pentru a sta de vorba cu reprezentanții dumneavoastră. Dacă va urma să se voteze o lege sau o hotărâre de consiliu local, ei ar dori să audă părerea dumneavoastră informată înainte de a vota, decât să primeasca scrisori și telefoane de indignare după luarea deciziei.
4. **Scrieți-le experților care dezvoltă politici publice.** La fel ca și în cazul telefonului, oficialii aleși de dumneavoastră vor să vă afle părerea, deoarece ei vor să fie realeși. Explicați-le în ce fel afectează sau va afecta o anumită lege un anumit grup discriminat sau marginalizat (de exemplu efectul pe care îl va avea aplicarea legii accesibilizării instituțiilor publice asupra persoanelor cu dizabilități

locomotorii). Aceste explicații și exemple le vor fi de folos oficialilor aleși. Drept răspuns vă puteți aștepta la o scrisoare de mulțumire sau la o scrisoare cu proiectul de lege propus de acel reprezentant.

5. **Vorbiți doar despre ce cunoașteți bine.** Povestiți familiei, prietenilor, chiar persoanelor pe care le întâlniți întâmplător despre problematica discriminării și despre soluțiile viabile la aceste probleme. Dacă se întâmplă să întâlniți o persoană care candidează pentru un post ales, nu fugiți de aceasta. Mai bine întrebați-o despre ce are de gând să facă pentru lupta împotriva discriminării, iar apoi spuneți-i părerea dumneavoastră.
6. **Faceți publică părerea dumneavoastră.** Telefonați la posturile de radio, scrieți scrisori și e-mail-uri către redactorii ziarelor. Explicați-le poziția dumneavoastră, ilustrați-le importanța combaterii discriminării și prezentați soluțiile acestei probleme. Puneți afișe și organizați întâlniri în comunitatea dumneavoastră pentru a discuta despre politicile pentru combaterea diferitelor forme de discriminare. Ca activiști împotriva discriminării nu trebuie să luptați singuri. Dimpotrivă, trebuie să atrageți și să implicați pe cât mai mulți în acțiunile dumneavoastră. Este foarte important să vă creați o echipă diversă, care să vă suplinească în activitate, altfel veți fi în pericol să deveniți ineficienți.
7. **Votați!** Pare un lucru elementar, dar este foarte important ca dumneavoastră să vă folosiți acest drept. Puteți chiar să faceți mai mult, ajutând în campania electorală un candidat care susține lupta împotriva discriminării și interesele grupului din care faceți parte. Experiența și expertiza dumneavoastră pot ajuta candidatul / candidata să își clarifice poziția față de problema discriminării, o problemă care afectează foarte mulți oameni / alegători.

### **Cum trebuie să vorbiți despre discriminare**

Primul pas în a deveni un bun activist împotriva discriminării și pentru promovarea acceptării grupurilor discriminate și a diversității este de a vă familiariza cu aceasta problematică și de a învăța să vorbiți despre ea. Experiențele dumneavoastră personale sunt probabil destul de motivante pentru dumneavoastră, dar este greu pentru ceilalți să înțeleagă problema din punctul dumneavoastră de vedere. De aceea, este indicat să vă documentați despre date și statistici obiective și să vă familiarizați cu aspectele generale ale problemei și mai ales cu termenii corecți pentru a descrie o anumită condiție (ex. „dizabilitate locomotorie”) sau un anumit grup (ex. Minorități sexuale – GLBT). Folosiți constant termenii corecți! Este esențial să cunoașteți care sunt aspectele sensibile pentru „opinia publică” și

cum să le folosiți în favoarea dumneavoastră. Indiferent dacă aceste aspecte vă interesează sau nu, într-o discuție cu oameni politici sau jurnaliști, ele vor apărea în discuție.

Exista încă multe stereotipuri și prejudecăți cu privire la categoriile discriminate și marginalizate. Din aceasta cauză este important să cunoașteți bine toate aspectele și să le prezentați cât mai eficient, pentru a avea un impact cât mai mare în lupta împotriva prejudecăților și a stereotipurilor societății. Discriminarea, marginalizarea și prejudecățile sunt realități greu de înțeles pentru o persoană care aparține grupului dominant. Dar tocmai aceste persoane sunt ținta principală a activității dumneavoastră. Statisticile seci și chiar și cazurile concrete nu au același efect precum un argument emoțional bine construit sau o metafora plastică.

### **Puncte importante:**

- Discriminarea și marginalizarea sunt fenomene reale;
- Discriminarea și marginalizarea sunt fenomene cotidiene și care afectează un foarte mare număr de oameni;
- Discriminarea nu discriminează! Oamenii discriminează.

### **Protecția legală împotriva discriminării:**

OG 137/2000 – Prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

OG 77/2003 – Planul Național de Acțiune pentru Combaterea Discriminării

Legea 48/2002 pentru aprobarea OG 137/2000

Declarația Universală a Drepturilor Omului – 1948

Convenția Europeană pentru Protecția Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale – 1950

Convenția Internațională privind Eliminarea Tutoor Formelor de Discriminare Rasială – 1965 etc.

### **Munca in domeniul politicilor publice**

Toate politicile sunt locale - toate legile si politicile publice au implicații si efecte locale si sunt justificate de nevoi locale specifice. Este un adevăr evident, pe care politicienii din administrația centrala îl uita prea ușor. Legile exista pentru cetățeni ca mine și ca dumneavoastră și ele trebuie să fie rezultatul eforturilor noastre conjugate de a le promova sau de a supraveghea aplicarea lor corectă. Și noi, cetățenii putem să promovam inițiative legislative. Trebuie doar să înțelegem felul în care funcționează guvernământul și cum să fim eficienți în colaborarea cu oficialitățile. Exista o mulțime de metode diferite pentru a ajunge la factorii de decizie și pentru a le comunica gândurile

noastre referitoare la lupta împotriva discriminării, dar înainte de a vă înscrie într-o audiență, de a ridica receptorul sau de a pune mâna pe stilou trebuie să țineți minte câteva lucruri.

### Înainte de a aborda factorii de decizie

- 1. Familiarizați-vă cu poziția factorilor de decizie** față de problemele generale și față de problema discriminării, atât în planul acțiunii cât și în discursuri și luări de poziție; urmăriți poziția aleșilor locali și a parlamentarului din circumscripția dumneavoastră față de educație, discriminare și politici afirmative. Aceștia sunt cei care vă reprezintă direct și asupra lor aveți cea mai mare influență, deoarece ei depind de votul dumneavoastră. Sunați la biroul lor și cereți o luare de poziție sau întrebați-i dacă au propus vre-o hotărâre pe tema discriminării. De asemenea, urmăriți activitatea Comisiei Parlamentare pentru Drepturile Omului, a DRI (Departamentul pentru Relații Inter-etnice), ANPH (Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap), a ANPC (Autoritatea Națională pentru Protecția Copilului) sau a CNCD (Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării).
- 2. Familiarizați-vă cu legislația** românească privitoare la discriminare, cu cea europeană, precum și cu inițiativele internaționale din acest domeniu. Învățați numele și numărul acestor legi – este important să vă puteți referi la ele când discutați cu factorii de decizie. Aceștia nu pot fi experți în toate domeniile, așa că depinde de dumneavoastră să le explicați situația și să le prezentați soluția optimă. Nu este așa de complicat precum pare. APDR și celelalte organizații care luptă împotriva discriminării vă vor ține la curent cu evoluția legislației și cu dezbaterile pe aceasta temă.
- 3. Axați-vă pe o singură problemă.** Ce anume vreți să obțineți? Fixați-vă un obiectiv clar și realist. Atunci când discutați cu un oficial este imperativ să fiți cât mai concis în prezentarea problemei și a soluției. „Învățământul trebuie accesibilizat.” - este un scop nu un obiectiv și este prea general și prea vag. „Vrem ca toate instituțiile de învățământ, publice sau private, să respecte legea nr. 519/2002 privind accesibilizarea până la data de 1 Ianuarie 2005, prin instalarea de rampe conforme cu standardele DPI (Disabled Persons International), prin eliminarea pragurilor, prin lărgirea ușilor și prin accesibilizarea toaletelor.” – este un obiectiv concret ce poate fi prezentat în fața oficialilor, a factorilor de decizie.
- 4. Fiți deschiși la dialog, decenti și respectuoși.** Veți întâlni persoane care nu vor fi de acord cu ceea ce încercați să obțineți; ei pot avea agende și obiective complet opuse agendei și scopurilor dumneavoastră. Nu îi etichetați și încercați să le înțelegeți argumentele. Dacă veți înțelege argumentele contrare veți putea să vă

Întăriți argumentele luând în considerație pozițiile opuse și veți putea să susțineți mai bine cauza. Nu deveniți ostili față de partenerul de dialog, păstrați-vă calmul și curtoazia, chiar față de cei care vă jignesc. Acesta este un element foarte important pentru a fi un activist eficient, deoarece în aceste conversații nu vă reprezentați doar pe dumneavoastră, reprezentați o cauză. Iar aceasta cauză poate fi afectată negativ de prestația dumneavoastră, de o izbucnire nervoasă sau de o impolitețe.

- 5. Fiți pregătiți să vă dublați eforturile.** Dacă vreți să fiți sigur că mesajul dumneavoastră a ajuns și a influențat pe cei care iau decizii și fac politicile publice, va trebui să folosiți cât mai multe mijloace de comunicare pentru a vă transmite mesajul. În ziua de azi nu mai este de ajuns să trimiteți un fax, este nevoie să ridicați receptorul, să trimiteți e-mail-uri și chiar să vă înscrieți pentru o audiență. În acest fel va fi imposibil să fiți ignorat de factorii de decizie.

### **Pe cine este bine să contactați**

Nu este niciodată prea devreme să vă construiți o relație cu un oficial. Oamenii care fac politicile publice sunt oameni la fel ca dumneavoastră și nu le face plăcere să îi contactați doar când vreți ceva de la ei. Dacă este discutat sau dacă urmează să fie votat un proiect de lege, înseamnă că aceștia au muncit la acest proiect o perioadă însemnată. În aceste condiții este improbabil că vor asculta cu o mare disponibilitate eventualele sugestii de modificare a proiectului de lege. Pentru a deveni un activist de succes trebuie să cultivați o relație de colaborare cu acești specialiști în politici publice, pentru ca ei să vă poată contacta din timp, atunci când au nevoie de informații sau indicații în aspecte în care aveți expertiză și care vă preocupă. Este treaba dumneavoastră să vă construiți o imagine de expert în unul sau mai multe aspecte legate de discriminare și marginalizare, în ochii aleșilor și ai angajaților acestora. Păstrați legătura cu aceștia prin e-mail, prin telefoane regulate și prin vizite, informându-i cu privire la ultimele evoluții din domeniul dumneavoastră de expertiză. În timp vor ajunge să vă considere o sursă sigură de informații și sfaturi. Factorii de decizie trebuie să ia hotărâri, cu sau fără ajutorul dumneavoastră. Dar dumneavoastră îi puteți ajuta să ia decizii bune pentru combaterea discriminării și a marginalizării.

**Cei trei C ai mesajului eficient: coerența, consistența și concizia ( + coordonare în cazul campaniilor de imagine, de lobby sau advocacy).**

### **Conceperea scrisorilor**

Oamenii politici trebuie să fie atenți la scrisorile, faxurile, e-mail-urile sau telefoanele primite – iar dacă ei nu le iau un seamă, am un sfat simplu: nu îi mai votați și spuneți lucrul acesta prietenilor și cunoștințelor! Pentru a fi sigur că mesajul dumneavoastră va ajunge la



țință, dați un telefon la biroul acestuia / acesteia și întrebați cum preferă să primească mesaje de la membrii circumscripției lor (e-mail, fax, poștă). Nu este nevoie de saci cu scrisori pentru a atrage atenția cuiva asupra unei probleme. Iată câteva sfaturi pentru a avea impact:

- **Personalizați-vă scrisoarea.** Scrisorile tipizate și scrise la computer sunt comune în ziua de azi. De aceea, oamenii politici vor da mai multă atenție unei scrisori din partea unei persoane obișnuite, reale. Este OK dacă vă tehnoredactați scrisoarea (mai ales dacă nu scrieți citeț), dar este bine să adăugați o mică notă scrisă de mână, ca un post-scriptum. Referiți-vă la experiențe personale de tipul „Copilul unui vecin are o dizabilitate locomotorie și deși este un copil foarte isteț și citește de la 5 ani, nu poate urma școala din cauza lipsei accesibilităților” sau „Am un prieten care este gay. Acum câteva zile un grup de tineri i-au spart geamurile de la garsonieră și i-au scris amenințări pe ușă. Poliția i-a spus că vor cerceta fapta și l-au sfătuit să nu se mai afișeze „cu alți bărbați”. Este un tip corect, își plătește taxele și nu a făcut nimănui probleme. Acum vrea să se mute...” Scrieți mare și aerisit. Este indicat să folosiți papetărie profesională și un plic de o altă culoare decât alb.
- **Menționați-vă numele, adresa și datele de contact pe scrisoare.** Oamenii politici vor vrea să știe dacă faceți parte din circumscripția lor și vor vrea să vă răspundă. Dacă trimiteți un e-mail, folosiți un cont de e-mail corect completat, un subiect sugestiv, care să conțină referirea la o lege de referință, adresa și numele dumneavoastră real. Nu folosiți user-name-uri de tipul dracosul@y..., petrica69@k... sau sonik@m... Nu uitați să dați mesajului un titlu interesant și sugestiv. E-mail-urile anonime sau fără subiect vor fi foarte probabil ignorate.
- **Fiți concisi, clari și politicoși.** Aveți grijă să nu depășiți o pagină și nu uitați să menționați motivația sau cererea dumneavoastră în primele rânduri ale scrisorii. Argumentați-vă poziția și cereți părerea reprezentantului dumneavoastră. Evitați folosirea jargonului sau a termenilor prea tehnici. Folosiți un limbaj cât mai simplu și mai direct.
- **Menționați orice afiliație aveți cu destinatarul scrisorii.** Dacă aveți o cunoștință care lucrează pentru respectivul om politic sau dacă l-ați ajutat în campania electorală, amintiți-i aceasta. De asemenea, dacă sunteți membru al unei organizații ne-guvernamentale, menționați acest lucru.
- **Include-ți în scrisoare orice articol sau raport relevant pentru mesajul dumneavoastră.** Nu presupuneți că factorii de decizie sunt la fel de bine informați ca și dumneavoastră sau că citesc tot ceea ce citiți dumneavoastră. S-ar putea să o facă, dar este bine să le puneți la dispoziție informația utilă.



### Cum să vă organizați o convorbire telefonică

Este ușor și eficient să ridicați receptorul și să vă sunați reprezentanții. Numerele de telefon ale acestora sunt disponibile în „Paginile albastre” editate de Asociația Pro-Democrația ([www.apd.ro](http://www.apd.ro)) sau pe site-ul parlamentului [www.cdep.ro](http://www.cdep.ro).

Atunci când sunați la biroul unui parlamentar sau al unui alt oficial, cereți să vorbiți cu persoana care se ocupă de relația cu societatea civilă sau cu problema specifică la care vă veți referi / pe care vreți să o adresați. Este poate mai eficient să vorbiți cu un angajat care se ocupă de problema respectivă, decât să vorbiți direct cu șeful acestuia. Acești angajați sunt acolo pentru a-l informa pe șef despre ce îi interesează pe alegatori și pentru a rezolva problemele acestora.

Pentru o discuție telefonică folosiți aceleași îndrumări ca și pentru o scrisoare, însă nu uitați următoarele:

- **Pregătiți-vă câteva propoziții de început și gândiți-vă bine ce vreți să transmiteți.** Notați-vă câteva puncte importante, pentru a nu uita de ele și pentru a putea conduce discuția acolo unde doriți.
- **Menționați numele și adresa dumneavoastră,** pentru ca interlocutorul să știe că sunteți din circumscripția sa.
- **Fiți pregătit să lăsați un mesaj.** Fie că este vorba de robotul telefonic sau de secretara care vă spune că nu este nimeni în birou, spune-ți tare și clar numele dumneavoastră, adresa și chestiunea pentru care ați sunat („Mă numesc ..... și vă sun în legătura cu proiectul de lege pentru combaterea discriminării pe criteriul vârstei...”).
- **După fiecare telefon dat trimiteți și o notă scrisă, preferabil prin fax.** În acest mod reprezentantul respectiv va avea o mențiune scrisă a telefonului dumneavoastră și veți putea să vă întâlniți mesajul. Nota aceasta va trebui să includă numele, adresa, numărul de telefon și data când ați sunat. Dacă ați reușit să vorbiți cu cineva, nu uitați să îi mulțumiți pentru timpul acordat / atenția acordată.

### Întâlnirea cu oamenii politici

Poate părea dificil, dar cea mai bună modalitate de a transmite mesajul dumneavoastră este să vă întâlniți în persoană cu oamenii politici sau cu staff-ul acestora. Nu este dificil să vă întâlniți cu un parlamentar, mai ales într-un an electoral. Tot ce trebuie să faceți este să vă programați o audiență și să aveți răbdare. Puteți să îi vizitați la birourile teritoriale sau la biroul central al grupului parlamentar.

**Înainte de a merge în audiență, nu uitați următoarele:**

- **Luați în considerație formarea unei delegații.** Este mai ușor să nu vă intimidați când sunteți într-un grup de cunoscuți, iar mesajul dumneavoastră va fi chiar mai puternic datorită numărului. Dacă vă formați o delegație, asigurați-vă că există un lider recunoscut care va vorbi în numele celorlalți.
- **Clarificați-vă motivul vizitei.** Memorați formulele cheie pe care vreți să le folosiți și gândiți-vă cum le veți folosi. Pregătiți-vă o versiune de maxim 2 minute a prezentării dumneavoastră. Ea va cuprinde numele, adresa, grupul sau organizația din care faceți parte, descrierea problemei și o cerere clară („Vă rog să susțineți proiectul X sau să vă opuneți proiectului Y”.). Este probabil că întâlnirea va fi scurtă (5-10 minute), așa că începeți cu o scurtă prezentare și apoi continuați cât vă permite timpul.
- **Aflați ce poziție are interlocutorul dumneavoastră.** În funcție de poziția acestuia / acesteia referitor la problema la care vă veți referi, veți putea dezvolta o strategie corectă și veți putea alege cele mai eficiente tactici. Pentru aceasta vă puteți documenta din presă sau puteți suna la biroul acestora și puteți întreba.
- **Pregătiți-vă niște notițe scrise.** Fie că este o pagină cu idei și punctaje, fie că este o mapă cu articole care vă susțin punctul de vedere, trebuie să aveți întotdeauna la îndemână argumente pentru discuția programată (pentru cazul în care vă emoționați și uitați tot). De asemenea, aveți grijă ca orice hârtie înmânați interlocutorului să aibă numele, adresa și datele dumneavoastră de contact, de preferabil în antet (partea de sus a foii).
- **După întâlnire trimiteți o nota de mulțumire.** După ce persoana pe care ați întâlnit-o a făcut o legătură între numele dumneavoastră și figura dumneavoastră, nu o lăsați să vă uite. Nota de mulțumire trebuie să fie scurtă și să facă un rezumat al discuției avute, incluzând informații pe care ați promis că le veți furniza și, ca întotdeauna, datele dumneavoastră de contact.

Dacă ați atins toate punctele din prezentare și toate subiectele „de discutat” și a mai rămas ceva timp, explicați pe cine și în ce fel va afecta proiectul respectiv. Dacă persoana cu care vă întâlniți a avut o inițiativă sau o luare de poziție care v-a plăcut, spuneți-i asta. Oamenii politici sunt foarte des criticați pentru ce fac sau pentru ce nu fac. O laudă **sinceră** este întotdeauna binevenită. La întâlnire s-ar putea să îl ascultați pe interlocutor vorbind despre poziția și experiența sa în chestiunea respectivă, sau va trebui să îi explicați foarte multe despre aceasta chestiune. Fiți pregătit pentru ambele situații. De asemenea, menționați faptul că veți povesti despre aceasta întâlnire în cadrul

organizației dumneavoastră sau în cercul de cunoscuți, pentru a îi demonstra interlocutorului că puteți fi un agent de imagine eficient.

Înainte de plecare, indiferent de rezultatul întâlnirii, mulțumiți pentru timpul / atenția acordată. Aceasta este o relație pe care trebuie să o construiți, și chiar dacă nu ați avut succes în a-l convinge pe interlocutor, este bine să lăsați loc pentru o viitoare întâlnire sau colaborare.

### **Influențarea mass-media**

Influențarea mass-media este cheia influențării publicului, deoarece media sunt lentilele prin care publicul “vede” realitatea. Unii susțin că mass media este singura putere într-un stat democratic, deoarece mass media influențează toate celelalte sfere publice: politica, economia, artele, totul! Mass media creează opinia publică. Dar hai să nu dramatizăm! jurnaliștii, redactorii și prezentatorii de știri sunt tot oameni. Sigur că puteți să vă construiți o relație personală cu o mulțime de jurnaliști, folosind câteva tehnici de lobby. Dar mai este ceva: pentru a influența pe cineva, trebuie să înțelegi acea persoană, să îi descoperi motivațiile și sensibilitățile. Media în România de azi este interesată de știri și de evenimente extra-ordinare. Orice nu este de interes pentru public sau nu pare a fi de interes, ajunge la coșul de gunoi... al redacției. Atenție: dacă puteți să faceți știri sau evenimente care să le suscite interesul jurnaliștilor, atunci voi veți avea putere asupra mediei. Acesta este secretul VIP-urilor și nu numai. De două ori atenție: mass media vă poate deforma mesajul sau imaginea pentru a crea evenimente senzaționale. Dacă nu clarificați toate aspectele comunicării cu media, vă puteți trezi că apăreți în media cu citate scoase din context, cu poze mai mult sau mai puțin favorabile, cu încălcarea confidențialității și efectiv cu minciuni despre dumneavoastră. De asemenea, pentru a fi înțeles mai bine de către mass media trebuie să vorbiți în limbajul jurnalistic și să folosiți formatele media. Un comunicat de presă care arată ca o compunere de liceu sau ca un eseu nu va fi niciodată publicat, deoarece jurnaliștii nu au timp să citească tot și nu au timp să corecteze sau să rescrie! O conferință de presă organizată la periferia orașului la ora 14.00 p.m. nu va fi cu siguranță un succes. De multe ori, jurnaliștii nu au destulă experiență sau expertiză în domeniul discriminării sau al drepturilor omului. Din acest motiv, cursurile de informare pentru jurnaliști sunt foarte utile pentru educarea mass media în legătură cu problemele care ne preocupă. Mulți jurnaliști nu conștientizează diferența dintre țigan și Rom, dintre handicapat și persoană cu nevoi speciale etc. Dați-le o mână de ajutor! De asemenea, scrisorile de feed-back pentru articole sau reportaje sunt foarte folositoare pentru a informa și a atrage jurnaliștii “de partea noastră”. Aceste scrisori sau telefoane nu trebuie să fie critice, chiar dacă articolul sau reportajul la care

dați feed-back este jignitor. Nu uitați că jurnaliștii încearcă în general doar să câștige o pâine și nu au neapărat intenția de a jigni pe cineva. Informați-i, prezentați-le punctul dumneavoastră de vedere, argumentați-l și arătați-le ce greșeli s-au făcut. Nu îi atacați direct, folosiți limba de lemn și expresiile impersonale. În loc de concluzie, informați-i despre drepturile dumneavoastră sau ale grupului pe care îl apărați și despre posibilitățile de a contra-ataca, dar nu îi amenințați ! Rugați-i să publice poziția dumneavoastră (dacă ați fost direct lezați) sau să retracteze, dacă dumneavoastră considerați că este necesar. De asemenea, oferiți datele dumneavoastră de contact pentru eventualitatea în care vor mai avea nevoie de informații pe subiectul de care vă ocupați.

Dacă aveți norocul de a citi un articol pozitiv sau de a urmări o emisiune corectă pe tematica de care sunteți interesați, trimite-ți un feed-back pozitiv! Spuneți-le că le apreciați munca! Probabil că nu credeți asta, dar jurnaliștii nu primesc foarte multe mesaje de acest gen și este posibil să primiți un răspuns!

**Aceasta broșură nu reprezintă cunoașterea absolută sau soluția la toate problemele pe care le veți întâlni în lupta împotriva discriminării și a marginalizării sociale. Este totuși un început. Implicându-vă în acest tip de activitate veți învăța mult mai multe. APDR va încerca să vă ajute în toate acțiunile dumneavoastră în acest sens. Nu uitați: doar noi putem schimba lucrurile în (mai) bine. Așa că dați foc la certificatul de tăcere, scuturați-vă de apatie și de lene și apucați-vă de lucru ! Scopul oricărui activist pentru drepturile omului este acela de a elimina apatia și ignoranța din sufletul și din mintea aproapelui! Știm cu toții că exista destulă apatie și ignoranță în jurul nostru. Așa ca dați un exemplu: implicați-vă !**  
**Succes!**